

Norges teknisk–naturvitenskapelige universitet Institutt for datateknologi og informatikk TDT4102 Prosedyreog objektorientert programmering Vår 2025

Øving 7

Frist: 2025-02-28

Mål for denne øvingen:

- Dynamisk minnehåndtering med pekere
- Implementering av kopikonstruktør og operator=
- Mer om operatoroverlasting

Generelle krav:

- Bruk de eksakte navn og spesifikasjoner gitt i oppgaven.
- Denne øvingen skal implementeres uten hjelp fra std_lib_facilities.h.
- $\bullet~70\%$ av øvingen må godkjennes for at den skal vurderes som bestått.
- Øvingen skal leveres på INGInious.
- Benytt VS Code til å skrive, kompilere og kjøre kode.

Anbefalt lesestoff:

• Kapittel 16 og 17 i PPP.

I denne øvingen skal du **ikke** benytte std_lib_facilities.h. Du må derfor inkludere bibliotekene du trenger, og holde orden på navnerom selv.

Nyttig å vite: Navnerom

En navnekonflikt oppstår hvis flere forskjellige ting har samme navn. Når et navn refererer til flere ting vet ikke kompilatoren hva den skal gjøre. Navnerom (namespace) brukes for forhindre slike navnekonflikter.

Et eksempel på hva som ville skjedd uten navnerom: Standardbiblioteket inneholder beholderen vector. Dersom vi ønsket å lage vår egen matematiske vektor kunne vi ikke kalt den vector uten navnerom.

```
#include <vector> // Inkluderer beholderen vector fra standardbiblioteket
  // Definerer vår egen matematiske vector
class vector { double x, y; };
int main() {
    vector v; // Hvilken vector er dette?
    return 0;
}
```

Et eksempel på slik det faktisk er: For å unngå slike navnekonflikter defineres alle navn i standardbiblioteket i navnerommet std.

```
#include <vector> // Inkluderer beholderen vector fra standardbiblioteket
class vector { double x, y; };
int main() {
    std::vector v; // Beholderen fra standardbiblioteket
    vector u; // Vår matematiske vector
    return 0;
}
```

Vi kan også definere vårt eget navnerom for å skille navnene fra hverandre:

```
#include <vector> // Inkluderer beholderen vector fra standardbiblioteket
namespace math { // Definerer vårt eget navnerom
class vector { double x, y; };
} // namespace math slutt
int main() {
   std::vector v; // Beholderen fra standardbiblioteket
   math::vector u; // Vår matematiske vector
   return 0;
}
```

Dersom det ikke er noen fare for en navnekonflikt kan vi hente navnene fra et navnerom inn i det globale navnerommet ved å bruke using namespace.

```
#include <iostream> // std::cout og std::endl
int main() {
    // Må skrive std:: for å fortelle hvilket navnerom cout er i
    std::cout << "Hello world!" << std::endl;
    return 0;
}

#include <iostream> // std::cout og std::endl
using namespace std; // Henter alle navnene i std inn i det globale navnerommet
int main() {
```

```
cout << "Hello world!" << endl; // Kan droppe std::
  return 0;
}</pre>
```

Det er generelt frarådet å bruke using namespace i headerfiler. Dette er fordi når headerfilen inkluderes flere steder, vil alle navnene i std-biblioteket automatisk bli importert til det globale navnerommet disse stedene, uten at du nødvendigvis er oppmerksom på det. Dette kan føre til potensielle navnkonflikter.

I denne øvingen brukes det vanlige pekere. I C++ burde std::unique_ptr brukes mest mulig, men det er viktig å få litt erfaring med vanlige pekere først for å bli kjent med de.

I denne deloppgaven skal vi lage noen funksjoner for å bli kjent med dynamisk minnehåndtering. For en kjapp oppfriskning av hvorfor dette er nyttig, og hvordan dette gjøres, kan du se i vedlegget bakerst i øvingen. Det står også godt forklart i kapittel 16 i boken (spesielt 16.2). Alle funksjonene i denne oppgaven skal implementeres i DynamicMemory.cpp.

a) Lag en funksjon void fillInFibonacciNumbers(int* result, int length). Den skal implementeres i DynamicMemory.cpp. Funksjonen skal regne ut length antall tall i Fibonacci-tallfølgen og lagre disse i tabellen (array) result.

Fibonaccifølgen er følgen av tall som starter med 0 og 1 og der hvert påfølgende element er summen av de to foregående: 0, 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34 osv. Funksjonen skal ikke selv gjøre noe minnehåndtering, og skal lagre verdiene i tabellen som tas inn som argument.

Nyttig å vite: pass-by-pointer

Når vi ønsker å bruke pass-by-pointer må vi spesifisere det i funksjonsdeklarasjonen.

```
//funksjon som tar inn en peker til en int
void func(int* pointer);
```

Dersom vi skal gjøre et kall på func(int*) må vi gi en peker som argument. Husk at en peker egentlig bare er en adresse til en variabel, adressen får vi ved å bruke addresseoperatoren, &.

```
int a{0};
func(&a); //&a = adressa til a
```

b) Lag en funksjon void printArray(int* array, int length). Funksjonen skal skrive ut length elementer fra tabellen.

Hint: For å kunne bruke std::cout, må man huske å ha #include <iostream>.

c) Lag en funksjon void createFibonacci(). Funksjonen skal be brukeren om lengden på tallrekka, dynamisk allokere en tabell av riktig størrelse, fylle denne med tall og skrive ut. Funksjonen kan oppføre seg omtrent som dette, erstatt kommentarene med din kode:

```
void createFibonacci() {
    // 1. Spør brukeren hvor mange tall som skal genereres
    // 2. Alloker minne til en tabell som er stor nok til tallrekka
    // 3. Fylle tabellen med fillInFibonacciNumbers()
    // 4. Skriv ut resultatet til skjerm med printArray()
    // 5. Frigjør minnet du har reservert
}
```

Hint: Allokering av minne er vist i vedlegget nederst i øvingen.

Test funksjonene ved å kalle ${\tt createFibonacci()}$ fra ${\tt main()}$.

2 En generell matriseklasse (25%)

I denne øvingen skal vi implementere en generell matriseklasse for å representere matriser av vilkårlig størrelse. Når man implementerer klasser bør man lage en .h-fil og én .cpp-fil per klasse som heter det samme som klassen, og skriver all koden for klassen i disse filene. I denne oppgaven skal dere bruke de utdelte filene kalt henholdsvis Matrix.h og Matrix.cpp. Husk også å skrive private: og public: slik at de riktige medlemmene av klassen blir tilgjengelige utenfor den.

a) Lag medlemsvariablene i en klasse kalt Matrix. Klassen skal inneholde lagringsplass for $M \times N$ tall av typen double med navn matrix, som skal dynamisk allokeres ved instansiering. M og N er to vilkårlige heltall større enn 0.

I matriseoperasjoner kommer vi til å henvise til elementene i matrisen etter rad og kolonne. Derfor er det nyttig å ordne medlemmene i matrisen som en tabell. Siden M og N er dimensjonene på matrisen er det lurt å ta vare på disse verdiene i medlemsvariabler.

Merk: Ikke bruk M og N som navnene på medlemsvariablene. Det er enkelt å bytte om på dem, noe som vil føre til bugs. De skal ha navn rows og columns.

Det er veldig viktig at man bruker samme navn på variable i Matrix-klassen som vi har oppgitt her; heltall rows, heltall columns og $M \times N$ flyttall matrix. Ellers vil ikke autorettingen fungere som den skal.

Nyttig å vite: Kort om matriser

En matrise er en tabell med verdier, ordnet i rader og kolonner. Matrisen her har to rader og tre kolonner, og er derfor en 2×3 -matrise. $\begin{bmatrix} 4 & 8 & 1 \\ 7 & 2 & 0 \end{bmatrix}$

Nyttig å vite: Dynamisk allokerte todimensjonale tabeller

Det er to forskjellige teknikker for å lage dynamisk allokerte todimensjonale tabeller:

- Allokere en lang endimensjonal tabell og regne om fra todimensjonal indeks til endimensjonal indeks.
- Du kan brukere peker til peker teknikken. Her vil du få en «tabell av tabeller» og kan bruke todimensjonale indekser direkte.

En lang endimensjonal tabell vil gi bedre ytelse siden det gjøres færre minneallokeringer og all dataen ligger på samme plass i minnet, noe som er bra for cache friendliness. Peker til peker er bra hvis du vil øve deg på å jobbe med pekere siden konstruktør og destruktør krever litt mer jobb. Forskjellen i indeksering kan abstraheres vekk ved hjelp av en funksjon.

En peker er en variabel som inneholder en «minneadresse», altså hvor i datamaskinen noe ligger lagret. F.eks.

```
int a = 5; // En variabel av typen int med verdien 5
int* pa = &a; // Variabel av typen int-peker, som holder adressen til a
```

På samme måte kan vi ha en peker med adressen til en annen peker:

```
int** ppa = &pa; // Peker til peker til int
//ppa vil nå inneholde adressen til pa
```

For å hente ut verdien til a kan vi nå bruke derefereringsoperatoren på følgende måte

På denne måten kan vi for eksempel lage et array som inneholder pekere, hvor hver av pekerne inneholder adressen til et annet array.

b) Definer følgende konstruktører og destruktør for matrisen:

• Lag konstruktøren:

```
Matrix(int nRows, int nColumns)
```

Den skal konstruere en nRows x nColumns-matrise, initialisert som 0-matrisen (alle elementer er lik 0). Her må du allokere en matrise og initialisere verdiene.

• Lag også konstruktøren:

```
explicit Matrix(int nRows)
```

Denne skal konstruere en nRows x nRows-matrise, initialisert som identitetsmatrisen. Bruk delegerende konstruktør.

Identitetsmatrisen (også kjent som enhetsmatrisen) er en $N \times N$ -matrise med verdien 1 på diagonalen og 0 på de resterende plassene. Identitetsmatrisen har samme funksjon i matrisemultiplikasjon som tallet 1 i vanlig multiplikasjon: når en kvadratisk matrise multipliseres med enhetsmatrisen får man den opprinnelige matrisen som svar.

Bruken av explicit-nøkkelordet, er ikke pensum. Dette nøkkelordet gjør at den aktuelle konstruktøren ikke kan brukes til å «automatisk» konvertere andre typer til den aktuelle klassen. I denne oppgaven bruker vi explicit for å unngå potensielle feil som kan være vanskelig å oppdage. Nøkkelordet skal kun brukes i .h-filen.

Nyttig å vite: Delegerende konstruktør

For å forenkle denne oppgaven kan du gjenbruke kode for å lage de ulike konstruktørene. Imidlertid er det generelt smart å ikke kopiere kode rundt omkring i kodebasen din. For å unngå dette kan man for eksempel bruke en felles medlemsfunksjon som begge konstruktørene kaller. I C++11 kan man også bruke en delegerende konstruktør. Her er et eksempel på bruk av en slik konstruktør:

• Lag også destruktøren:

```
~Matrix()
```

Denne skal frigi/slette alt dynamisk allokert minne.

Tips: Siden en matrise med 0 eller negativt antall rader eller kolonner ikke gir mening kan det lønne seg å legge inn assert() på starten av konstruktørene. Den tar inn et argument, og dersom det er false vil den avslutte programmet. På denne måten kan vi få programmet til å avslutte hvis et argument har en ugyldig verdi, og det blir enklere å debugge programmet. Dette kan også være nyttig i andre funksjoner der noen verdier for argumentene ikke er gyldige. For å bruke denne funksjonen må du inkludere headerfilen <cassert>. Se cppreference for mer informasjon om assert(). Se også §4.7.3 i læreboka om pre- og postconditions.

c) Lag set- og get-funksjoner for matrisen. get-funksjonen skal hente ut verdien til ett element i matrisen, uttrykt ved rad og kolonne. Tilsvarende skal set-funksjonen sette verdien til ett element. Funksjonene skal ha følgende prototyper:

```
double get(int row, int col) const;
void set(int row, int col, double value);
```

d) (Valgfritt) Overlast operator[] for matriseklassen. Man kan da slå opp i vår matriseklasse på samme måte som i blant annet std::vector. Eksempel på bruk:

```
Matrix A{4};
std::cout << A[0][2] << ", " << A[3][3];
Skriver ut 0, 1</pre>
```

Tenk over: Hvilken type må Matrix::operator[] returnere for at man skal kunne bruke operator[] på returverdien og få ut en double?

- e) Lag medlemsfunksjonene getRows() const og getColumns() const. Disse skal returnere henholdsvis antall rader og kolonner i matrisen. De skal defineres inni klassedeklarasjonen til klassen Matrix i fila Matrix.h. Se §8.4.4 i læreboka for å lese mer om hvor medlemsfunksjoner skal defineres.
- f) Overlast operator<. Å overlaste denne operatoren lar oss bruke Matrix med cout, som lar oss skrive ut matrisen på en enkel måte. Dette gjør også testing av koden vår enklere. Den skal ta inn parametre med disse navnene: en output-strøm os og en const Matrix rhs. Ta inn Matrix som pass-by-reference.

Hint: for å overlaste operatoren kommer du til å trenge headerfilen <iostream>.

g) Test funksjonene dine. I main()-funksjon, opprett matriser med hver av konstruktørene. Skriv så ut verdiene fra hver av matrisene.

Test også at medlemsfunksjonene til Matrix-klassen gjør det de skal.

3 Intermezzo: kopiering og tilordning (15%)

Merk at vi i denne oppgaven skal fremprovosere noen feil, så programmet ditt kan og skal oppføre seg litt rart. Koden i denne oppgaven skal skrives/redigeres på i filene Dummy.h og Dummy.cpp.

a) Gitt f\u00f6lgende kode, hva forventer du at skrives ut n\u00e4r dummyTest kj\u00f6rer? Denne oppgaven besvares i INGInious.

```
#include "dummy.h"
#pragma once
                                     void dummyTest() {
#include <iostream>
#include <utility>
                                         Dummy a;
                                         *a.num = 4;
class Dummy {
                                         Dummy b{a};
    public:
                                         Dummy c;
    int *num;
                                         c = a;
                                         std::cout << "a: " << *a.num << '\n';
    Dummy() {
                                         std::cout << "b: " << *b.num << '\n';
        num = new int{0};
                                         std::cout << "c: " << *c.num << '\n';
    ~Dummy() {
                                         *b.num = 3;
        delete num;
                                         *c.num = 5;
    }
                                         std::cout << "a: " << *a.num << '\n';
};
                                         std::cout << "b: " << *b.num << '\n';
                                         std::cout << "c: " << *c.num << '\n';
                                     }
```

b) Fjern kommentarene (/* og */) i toppen og bunnen av dummy.h og dummy.cpp slik at koden i filene ikke er kommentert ut. Kall deretter dummyTest() fra main().

NB!: Ikke fjern kommentarene // BEGIN: 3x og // END: 3x, de trengs for å rette de andre deloppgavene i denne oppgaven.

Stemte output med det du forventet? Kan du forklare hvorfor/hvorfor ikke?

Denne oppgaven besvares i INGInious.

NB: Programmet krasjet sannsynliqvis i slutten av dummyTest. Kan du forklare hvorfor?

c) Implementer kopikonstruktøren for Dummy-klassen. Den skal ta inn et konstant objekt av Dummy-klassen med navn rhs. Dette skal gjøres inni klassedeklarasjonen til klassen Dummy.

Hint: Det kan være lurt å se i vedlegget dersom du er usikker på hvordan du skal gjøre dette. Det står også mer om dette i kapittel 17.4 i boken.

Kjør programmet - skriver programmet ut noe annet enn forrige gang?

Programmet krasjer trolig fremdeles, da vi ikke har overlastet kopioperatoren (operator=) enda.

d) Implementer operator= for Dummy. Den skal ta inn et objekt av klassen Dummy med navn rhs. Dette skal også gjøres inni klassedeklarasjonen til klassen Dummy.

Programmet skal nå kunne kjøre fra start til slutt uten å krasje. Skriver programmet nå ut det du forventet?

4 Overlaste kopiering og tilordning (25%)

Når vi har dynamisk allokert minne, må vi ordne enkelte ting selv som før ble gjort automatisk for oss. I tillegg til å passe på allokering og deallokering av minne, må vi også bestemme hvordan objektene våre skal kopieres. Se vedlegget bakerst i øvingen for en mer utfyllende beskrivelse av hvorfor og hvordan de følgende oppgavene skal implementeres.

a) Implementer kopikonstruktøren til Matrix-klassen. Konstruktøren skal implementeres i henhold til prinsippene bak dyp kopiering (deep copying), som beskrevet i vedlegget.

Matrix(const Matrix & rhs)

Kopikonstruktøren skal sørge for at det blir instansiert en ny matrise av samme størrelse som rhs og at alle verdier blir kopiert fra rhs.

b) Implementer operator= for Matrix-klassen. Den skal ta inn Matrix rhs som parameter. Denne operatoren skal også implementeres i henhold til prinsippene bak dyp kopiering. Pass på at operatoren din ikke lekker minne. En enkel måte å implementere operatoren riktig på er å bruke copy-and-swap-teknikken, som er forklart i vedlegget.

Tips: Test også funksjonene for ikke-kvadratiske matriser. Dette er en god måte å finne feil på. De påfølgende oppgavene kan ikke gjøres uten problemer hvis denne oppgaven ikke er gjort.

De fleste operatorene kan implementeres både som en medlemsfunksjon og som en fri funksjon. Merk at hvis en operator implementeres som en medlemsfunksjon må de ta inn en parameter mindre. *this vil være venstresiden i uttrykket. cppreference inneholder en del nyttig informasjon om overlasting av de aritmetiske operatorene.

a) Overlast operator +=. Operatoren skal summere to matriser elementvis og tilordne resultatet til venstresiden i uttrykket. Matrix-objektet den tar inn som parameter skal ha navn rhs.

Nyttig å vite: Summasjon av matriser

Matriser som summeres må ha samme dimensjoner. Når to matriser summeres, summeres

elementene i samme posisjon.

$$\begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} \\ a_{21} & a_{22} \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} b_{11} & b_{12} \\ b_{21} & b_{22} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a_{11} + b_{11} & a_{12} + b_{12} \\ a_{21} + b_{21} & a_{22} + b_{22} \end{bmatrix}$$

b) Overlast operator +. Operatoren skal summere to matriser elementvis. Matrix-objektet den tar inn som parameter skal ha navn rhs.

Tips: Prøv å gjenbruke implementasjonen av +=. Bruk også gjerne kopikonstruktøren.

c) Test løsningen din. Definer matrisene A, B og C som følger, og sjekk at du får svar som forventet av A += B + C.

$$A = \begin{bmatrix} 1.0 & 2.0 \\ 3.0 & 4.0 \end{bmatrix}, B = \begin{bmatrix} 4.0 & 3.0 \\ 2.0 & 1.0 \end{bmatrix}, C = \begin{bmatrix} 1.0 & 3.0 \\ 1.5 & 2.0 \end{bmatrix}$$

Svar: B og C skal være uendret. $A = \begin{bmatrix} 6.0 & 8.0 \\ 6.5 & 7.0 \end{bmatrix}$

Skriv testene dine i funksjonen testMatrix() og kall den i main() for å utføre testene.

d) (Valgfritt) Implementer operatorene -, -=, * og *=.

Merk: Det finnes to versjoner av operator-. En som kun har en høyreside, og en med både venstre- og høyreside.

Vedlegg: Forklaring av dynamisk minne, kopikonstruktør og operator =

Dynamisk minnehåndtering

Hittil i øvingsopplegget har vi blant annet brukt std::vector, som tar seg av minneallokkering automatisk. Likevel er det ikke alltid std::vector egner seg eller er tilgjengelig, f.eks. i innebygde systemer (embedded systems). Dermed er det nyttig å kjenne til bruk av dynamisk allokert minne, uten std::vector.

Du lurer nå kanskje på hva som er poenget med å lære seg dynamisk minnehåndtering når vi kan bruke std::vector istedenfor. Vi lærer det bort fordi det gir en forståelse for hvordan f.eks. std::vector er bygd opp. std::vector kan fra nå av tenkes på som noe annet enn en «black-box», du lærer hva som foregår «bak kulissene». Du lærer også om lavnivå programmering, som kan være nyttig å kunne hvis du f.eks. skal jobbe med innebygde systemer.

Vi kan reservere minne mens programmet kjører, men vi kan ikke lage nye variabelnavn «på sparket». Derfor er pekere vesentlig når vi skal bruke dynamisk minne. For å reservere dynamisk minne i C++ bruker vi operatoren new, som returnerer en peker til begynnelsen av det minnet programmet har fått tildelt. Uten å ta vare på denne pekeren i en pekervariabel har vi ingen måte å lese fra eller skrive til dette minnet.

Merk at når vi reserverer minne med **new** kan ikke kompilatoren vite hvor lenge programmet har bruk for minnet, og vi må selv ta ansvar for å rydde opp etter oss. Det gjør vi med **delete**-operatoren:

```
void newAndDelete() {
    // Alloker minne for en int med new
    int* x = new int {};

    std::cout << "Skriv inn et heltall: ";
    std::cin >> *x;
    std::cout << "Takk! Du skrev: " << *x;

    // Frigjør minnet når vi er ferdig med det
    delete x;
    x = nullptr;
}</pre>
```

Dersom man ikke gjør dette vil det over programmets levetid bli allokert mer og mer minne som ikke blir frigitt, helt til datamaskinen er tom for minne og programmet krasjer. Dette kalles en minnelekkasje. Minnelekkasjer er også i mange tilfeller en sikkerhetsrisiko. Det oppstår lett minnelekkasjer når man bruker dynamisk minne, så beste praksis er å kun bruke det der det er absolutt nødvendig. I eksempelet over er bruk av dynamisk minne helt unødvendig, men det er kun ment som et trivielt eksempel for å demonstrere syntaksen.

Konvensjonen er at den delen av programmet som reserverer minnet «eier» minnet og er derfor også ansvarlig for å frigjøre minnet. I prosedural kode vil det som regel bety at funksjonen der minnet blir reservert også frigjør minnet, og i objektorientert kode (som bruker klasser) betyr det at man allokerer minne i konstruktøren til et objekt og frigjør det i destruktøren.

For å allokere minne til en tabell gjør man følgende:

```
void dynamicArrayExample() {
    int n = 0;
    std::cout << "How many numbers do you want to type? ";
    std::cin >> n;
    // Allocate memory for double array of size n
    double *numbers = new double[n] {};
    for(int i = 0; i < n; i++) {
        std::cout << "Input number: ";</pre>
        std::cin >> numbers[i];
    }
    std::cout << "You entered: ";</pre>
    for(int i = 0; i < n; i++) {
        std::cout << numbers[i] << " ";
    std::cout << '\n';
    // Release the memory when we're done with it
    delete[] numbers;
    numbers = nullptr;
}
```

Legg merke til at når vi frigjør minnet som er reservert for et array så må vi bruke delete[] og ikke delete!

Introduksjon til klasser med dynamisk allokerte medlemsvariabler

Det oppstår et spesialtilfelle vi må ta hensyn til når vi har dynamisk allokerte medlemsvariabler i en klasse.

Se på følgende eksempel:

```
class Example {
    private:
    int *anInt;

    public:
    Example(int i) {
        anInt = new int{i};
    }

    Example() {
        anInt = new int{0};
    }

    ~Example() {
        delete anInt;
    }

    int get() const { return *anInt; }
};
```

Ved første øyekast ser dette ut som en veldefinert klasse. Den konstrueres riktig, og dersom konstruktøren fullfører kan vi være sikre på at vi alltid har et initialisert heltall lagret i anInt. Problemet vi ser etter dukker først opp når vi skriver denne koden:

```
Example a{ 5 };
Example b;
b = a; // Hva skjer her?
```

Når vi skriver b = a kaller vi på operator =. Vi har imidlertid ikke definert noen slik operator. Operatoren som blir kalt er da en som kompilatoren lager automatisk. Denne operatoren tar en binær kopi, som vil si at den kopierer medlemsvariabel for medlemsvariabel uten å bry seg om noen av dem er dynamisk allokert.

Dette er et problem fordi den eneste medlemsvariabelen i klassen Example, anInt, er en peker. Dermed er det *pekeren* og *ikke* minnet pekeren peker til som blir kopiert. Resultatet er at b og a begge har en peker som peker til nøyaktig samme instans av det dynamisk allokerte heltallet!

La oss ta en kikk på følgende kodesnutt:

```
Example a{ 5 };
if (a.get() > 0) {
    Example b = a;
    std::cout << b.get();
}</pre>
```

Hva skjer i koden over?

Først legger vi merke til at blokken til if-setningen kommer til å bli kjørt siden vi vet at a er 5, og derfor større enn null. Vi kopierer a til b, b skrives ut, og idet vi forlater blokken vil b bli destruert. Med andre ord vil b sin destruktør bli kalt. Husk fra definisjonen av klassen at destruktøren sletter minnet som er dynamisk allokert og pekt på av anInt.

Hva skjedde med a sin an
Int? Siden b og a hadde pekere til det samme dynamisk allokerte heltallet, vil pekeren i a nå være ugyldig.

Hvordan kan vi fikse dette? Det vi har beskrevet over kalles en *grunn kopi* (shallow copy), og er ikke alltid en dårlig løsning. I så fall må man holde nøye orden på hvor mange pekere som peker til det samme minnet.

Løsningen er å implementere såkalt *dyp kopiering* (deep copying) i **operator** =. En dyp kopi av en peker kopierer også *minneområdet* som pekeren peker til. Når vi kopierer et objekt vil medlemsvariablene i det nye objektet peke til nye, dynamisk allokerte minneområder, og vi unngår problemene beskrevet over.

Kopikonstruktør og operator =

For å implementere dyp kopiering for Example-klassen, må vi legge til eksplisitte implementasjoner av en $kopikonstrukt \not{o}r$ og operator =.

Kopikonstruktøren har alltid formen Klassenavn(const Klassenavn& other). Det er denne som kalles når du initialiserer et objekt med et annet objekt av samme type, for eksempel ved å skrive Example b{a};.

```
Example(const Example& other) {
    this->anInt = new int{};  // Vi allokerer det vi trenger av minne
    *anInt = other.get();  // Vi kopierer verdier fra other til this
}
```

Tilordningsoperatoren kan implementeres på forskjellige måter. Vi kan ta inn høyresiden som en const referanse. Da frigjør vi først det gamle minnet til lhs, deretter allokere nytt minne og kopiere over verdiene fra høyresiden.

```
Example& operator=(const Example& other) {
    delete anInt;
    anInt = new anInt = new int{};
    *anInt = other.get();
    return *this;
}
```

En annen vanlig og god teknikk å bruke er «copy-and-swap». Kort fortalt bruker vi en call-by-value parameter for høyreoperanden, da tar vi inn en kopi (rhs) som automatisk opprettes med bruk av kopi-konstruktøren.

Deretter swapper vi alle medlemsvariabler (inkl. pekere til allokert data) mellom de to objektene. Dermed får this (venstresiden) tilordnet høyresidens verdier (og allokerte data) og rhs ender opp med det som skal slettes. Siden rhs er en lokal variabel vil destruktøren dens automatisk bli kalt når den går ut av scope.

```
Example& operator=(Example rhs) {
    // Vi tar inn rhs som call-by-value
    std::swap(anInt, rhs.anInt) // Vi swapper pekere
    return *this;
}
```

std::swap ligger i biblioteket <utility>, og er veldig nyttig i dette tilfellet, den er deklarert slik:

```
template < class T > void swap( T& a, T& b);
```

Deklarasjonen viser at swap tar inn to referanser som argumenter, disse kan være av hvilken som helst type, inkludert brukerdefinerte typer, men a og b må ha samme type. std::swap returnerer ingenting, men den bytter om a og b, det vil si at alle medlemsvariabler flyttes fra den ene til den andre. Dette gjelder også dynamisk allokert minne, da vil de bytte pekere til de ulike minneområdene. Funksjonen har samme effekt på a og b så det har ingenting å si hvilken variabel som kalles først i argumentlisten. Eksempelet under viser hva som skjer når man kaller std::swap på to objekter fra klassen vår Example.

```
Example a{1};
Example b{2};
std::cout << "Initial values: a= " << a.get() << "b= " << b.get() << '\n';
std::swap(a, b);
std::cout << "Values after swap: a= " << a.get() << "b= " << b.get() << '\n';
}</pre>
```

Dette vil bli skrevet ut når koden kjøres:

```
Initial values: a=1 b=2
Values after swap: a=2 b=1
```

Vi ser at verdiene til a og b ble byttet om som vi ville og de peker nå til motsatt minneområde av det de gjorde i sted. Husk at i overlastingen av operator= er rhs en call-by-value parameter og dermed en kopi av det objektet vi setter this lik. Dermed vil swap bytte minneområdet til kopien og ikke det faktiske objektet og det er sånn vi unngår flere pekere til samme minneområde.